

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора з навчальної
роботи**

Марина ЗАЙЧЕНКО

2024 р.

СТРАХОВІ ПОСЛУГИ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

здобувачів освіти спеціальності

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Білгород-Дністровський, 2024

Робоча програма дисципліни «**Страхові послуги**» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробник: Лариса ОЛІЙНИК, викладач економічних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

Робоча програма розглянута та схвалена
на засіданні циклової комісії фінансово - економічних дисциплін
Протокол № 1 від 29.08.2024 року
Голова циклової комісії _____ Світлана СТЕПОВА

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу
природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій
Протокол № 6 від 29.08.2024 року
Голова методичної ради _____ Марина ЗАЙЧЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів: 4 Модулів: 2 Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 120	Компонент освітньої програми Цикл професійної підготовки Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітньо-професійний ступінь: «Фаховий молодший бакалавр»	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1	
		Семестр	
		2	
		Лекційні заняття:	
		30 год.	
		Практичні заняття	
		30 год.	
		Семінарські заняття	
		12 год.	
		Самостійна робота	
		48 год.	
		Індивідуальні заняття:	
		Вид контролю: екзамен (2-й семестр)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Страхові послуги» посідає важливе місце серед навчальних предметів, які формують фахівця економічного профілю.

Метою викладання навчальної дисципліни «Страхові послуги» є формування студентами поглиблених знань щодо змісту та організації роботи страховиків по забезпеченню потреб юридичних осіб і громадян у страхових послугах.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» полягає у забезпеченні нагромадження теоретичних та практичних знань, формування у студентів уявлення про:

- об'єктивну необхідність і сутність страхових послуг, що надаються юридичним особам і громадянам;
- засвоєння студентами методів організації роботи страховика щодо реалізації страхових послуг;

- вивчення умов надання страхових послуг з основних видів особистого, майнового страхування і страхування відповідальності.

Предметом вивчення дисципліни «Страхові послуги» є основи організації роботи страховиків щодо забезпечення та реалізації потреб юридичних осіб і громадян у страхових послугах.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економіка підприємства», «Фінансове право», «Фінанси», «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Бюджетна система»

Набуті здобувачами освіти компетенції згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні(фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання навчальних програм викладачі навчальних закладів можуть вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеному навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни повинні бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ

Тема 1. Страховий ринок: суть, умови функціонування, види послуг

Сутність страхової послуги як товару страхового ринку. Класифікація страхових послуг. Ліцензування страхової діяльності як необхідна умова реалізації страхових послуг. Страховий маркетинг і його функції. Особливості процесу реалізації страхових послуг

Тема 2. Порядок укладення, надання та виконання договору страхування

Етапи проходження страхової угоди: заява про страхування; андеррайтинг; укладання договору страхування; видача полісів, врегулювання вимог страхувальників щодо відшкодування збитків.

Заява про страхування: форма подання, зміст, значення.

Укладання договору страхування. Страховий поліс як форма договору страхування. Зміст страхового полісу. Страховий сертифікат.

Врегулювання вимог страхувальника щодо відшкодування збитків. Дії страхувальника при настанні страхової події. Дії страховика щодо розслідування характеру і розмірів збитків. Страховий акт (аварійний сертифікат). Порядок страхової виплати. Винятки.

Тема 3. Страхування життя та пенсій

Необхідність і значення страхування життя та пенсій громадян. Особливості страхування. Розвиток і сучасний стан страхування.

Види страхування життя. Змішане страхування життя. Суб'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Строк страхування. Страхова сума. Одержувачі страхової суми у випадку смерті страхувальника. Порядок визначення і сплати страхових премій. Організація роботи страховика щодо визначення страхових і викупних сум, порядок їх виплати страхувальнику, спадкоємцям або визначеним для цього особам.

Страхування дітей. Страхування до вступу в шлюб. Довічне страхування. Страхування додаткової пенсії.

Тема 4. Страхування від нещасних випадків

Необхідність і значення страхування громадян від нещасних випадків. Розвиток і сучасний стан страхування. Форми і види страхування.

Обов'язкові види страхування від нещасних випадків. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті. Суб'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Страхова сума. Страхова премія і порядок її сплати. Визначення розміру страхових сум за наслідки

нешасних випадків. Одержувачі страхової суми у випадку смерті застрахованого. Відмова страховика у виплаті страхової суми.

Добровільні види страхування від нещасних випадків та умови їх проведення. Індивідуальне страхування громадян від нещасних випадків.

Тема 5. Медичне страхування

Необхідність, розвиток і сучасний стан медичного страхування. Форми проведення медичного страхування та їх особливості. Суб'єкти страхування і відносини між ними.

Обов'язкове медичне страхування. Обсяг відповідальності страховика. Страхова сума. Порядок визначення розміру страхових премій і порядок їх сплати. Права і обов'язки сторін страхових відносин. Організація роботи страховика, пов'язана з настанням відповідальності за фактом страхового випадку. Відмова у виплаті.

Добровільне медичне страхування. Договір страхування. Обсяг відповідальності страховика. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страхова премія. Порядок визначення і виплати страхової суми. Відмова у виплаті.

Страхування здоров'я на випадок хвороби. Безперервне страхування здоров'я. Медичне страхування громадян, які виїжджають за кордон. Інші види добровільного медичного страхування.

Тема 6. Страхування майна і відповідальності громадян

Зміст поняття «підприємницькі ризики». Роль страхування у забезпеченні потреб підприємця в страховому захисті. Форми й види страхування.

Страхування майна від вогню. Види полісів страхування майна від вогню. Страхування майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ. Основні умови страхування. Суб'єкти страхування. Обсяг відповідальності страховика. Об'єкти страхування, їх оцінка. Винятки. Строк дії договору. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Оцінка збитку. Страхове відшкодування.

МОДУЛЬ 2

ТЕНДЕНЦІЇ НАДАННЯ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НИМИ

Тема 7. Страхування підприємницьких ризиків

Страхові послуги у майновому секторі підприємства. Страхування фінансових ризиків: законні механізми та тіньові схеми. Основні засади договору страхування фінансових ризиків підприємства. Умови страхування відповідальності роботодавця та виробник.

Тема 8. Сільськогосподарське страхування

Економічні завдання страхового захисту в сільському господарстві.

Розвиток і сучасний стан страхування майна виробників сільськогосподарської продукції. Форми й види страхування майна сільськогосподарських підприємств.

Добровільне страхування врожаю сільськогосподарських культур. Суб'єкти і об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Характеристика страхових випадків. Страхове забезпечення. Визначення вартості врожаю, обчислення й порядок сплати страхових премій. Організація роботи страховика щодо визначення збитків і страхового відшкодування. Визначення факту й причин загибелі (пошкодження) урожаю. Оцінка збитків при загибелі (пошкодженні) врожаю. Страхове відшкодування.

Добровільні види сільськогосподарського страхування.

Страхування сільськогосподарських тварин.

Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.

Тема 9. Страхування технічних ризиків

Необхідність і значення страхування технічних ризиків. Види страхування. Страхування будівельно-монтажних робіт. Умови страхування. Суб'єкти страхування. Об'єкти страхування, їх оцінка. Обсяг страхової відповідальності. Винятки. Строк дії договору. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Оцінка збитку. Страхове відшкодування.

Страхування машин від поломок. Умови страхування. Страхування електронного обладнання. Умови страхування.

Тема 10. Страхування кредитних і фінансових ризиків

Необхідність і значення страхування у фінансово-кредитній сфері. Види страхування фінансово-кредитних ризиків.

Сутність та економічний зміст страхування кредитів. Форми забезпечення кредитів: матеріальна або юридична.

Характеристика основних організаційних форм страхування кредитів. Страхування товарних кредитів. Страхування кредитів під інвестиції. Страхування споживчих кредитів. Страхування заставного майна. Страхування експортних кредитів.

Характеристика окремих видів страхування кредитних ризиків. Страхування відповідальності позичальника за неповернення кредиту. Об'єкт страхування. Обсяг страхової відповідальності. Винятки. Страхова сума. Строк страхування. Страховий тариф. Страхова премія. Визначення розміру збитків. Страхове відшкодування.

Страхування ризику неповернення кредиту. Страхування банківських гарантій. Страхування банківських ризиків за Єдиним банківським полісом.

Характеристика окремих видів страхування фінансово-кредитних ризиків: страхування прибутку (доходу); страхування депозитів; інші види. Умови страхування.

Тема 11. Автотранспортне страхування

Необхідність і значення страхування автотранспортних ризиків. Поняття автотранспортного страхування, його сутність. Об'єкти страхування. Форми страхування. Розвиток системи автотранспортного страхування. Сучасний стан автотранспортного страхування.

Страхування автомобілів. Суб'єкти страхування. Характеристика об'єктів страхування. Варіанти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Фактори, що впливають на розмір страхового тарифу. Страхова премія. Строк страхування. Франшиза. Пільги страхувальникам. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Форми страхування. Суб'єкти страхування. Об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Винятки. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Моторне (транспортне) страхове бюро України, його функції. Права і обов'язки членів МТСБ.

Міжнародна система «Зелена картка», її розвиток.

Страхування вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом. Суб'єкти і об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Визначення й порядок відшкодування збитків.

Тема 12. Морське страхування

Необхідність і особливості страхування морських ризиків. Суб'єкти страхування. Клуби взаємного морського страхування. Морське страхове бюро України. Визначення договору морського страхування в Кодексі торговельного мореплавання.

Страхування морських суден. Об'єкти страхування. Класифікація суден за категоріями ризику. Обсяг відповідальності. Варіанти страхування. Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом. Об'єкти страхування. Обсяг відповідальності. Варіанти страхування. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страхування відповідальності власників суден: перед третіми особами, за забруднення державних територіальних вод. Обсяг відповідальності. Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страховий захист громадян від нещасних випадків на морському транспорті: членів суднової команди, пасажирів. Форми страхування. Обсяг відповідальності. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія та порядок її сплати. Визначення та виплата страхових сум.

Тема 13. Авіаційне страхування

Необхідність та особливості страхування авіаційних ризиків. Суб'єкти страхування. Об'єкти страхування. Законодавча база в авіаційному страхуванні. Авіаційний поліс Ллойда.

Страхування повітряних суден. Форми страхування. Об'єкти страхування. Обсяг відповідальності. Варіанти страхування. Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страхування відповідальності власників повітряних суден.

Страхування вантажів, що перевозяться авіаційним транспортом. Суб'єкти і об'єкти страхування. Обсяг відповідальності. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Оцінка збитків. Страхове відшкодування.

Страховий захист громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті. Види страхування та умови їх проведення. Суб'єкти страхування. Форми страхування. Обсяг відповідальності. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Визначення та виплата страхових сум.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Страхові послуги»

Назви розділів і тем	Кількість годин								
	денна форма								
	всього	з них							
		лекції	практичні	семінарські	самостійна робота				
Модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти формування та розвитку страхового ринку									
Тема 1. Страховий ринок: суть, умови функціонування, види послуг	8	2	2		4				
Тема 2. Порядок укладання, надання та виконання договору страхування	8	2	2		4				
Тема 3. Страхування життя та пенсій	10	2	2	2	4				
Тема 4. Страхування від нещасних випадків	10	2	2	2	4				
Тема 5. Медичне страхування	8	2	2		4				
Тема 6. Страхування майна і відповідальності громадян	14	4	4	2	4				
Разом за змістовим модулем	58	14	14	6	24				
Модуль 2. Тенденції надання страхових послуг суб'єктам господарювання та відповідальності за ними									
Тема 7. Страхування підприємницьких ризиків	10	2	2	2	4				
Тема 8. Сільськогосподарське страхування	10	2	2	2	4				
Тема 9. Страхування технічних ризиків	8	2	2		4				
Тема 10. Страхування кредитних і фінансових ризиків	14	4	4	2	4				
Тема 11. Автотранспортне страхування	8	2	2		4				
Тема 12. Морське страхування	6	2	2		2				
Тема 13. Авіаційне страхування	6	2	2		2				
Разом за змістовим модулем	62	16	16	6	24				
Загалом годин	120	30	30	12	48				

5.МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи - інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно- перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходять до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

1. Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставиться серія запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Практика підказує, що здобувачі освіти ідуть на заняття не підготовлені, але коли знають, що буде опитування – готуються. Разом з тим це дає можливість виявити прогалини, що важливо не стільки для здобувача освіти, як для викладача.

2. Сократична бесіда. Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3. Проблемне заняття. Висловлюється проблема, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти. Цей вид інтерактивних технологій можна використовувати після опрацювання серії занять, бо здобувачі освіти вже повинні мати багаж знань.

4. Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція-дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5. Аналіз конкретних ситуацій. Береться конкретна ситуація з життя (професійна діяльність, соціум тощо) і вирішується різними шляхами. Сьогодні неможливо навчати здобувача освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки багатоманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів, шляхом ретрансляції, позбавленої емоційності.

6. Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовується наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

7. Метод «заверши фразу». Здобувач освіти може продовжувати її

своїми словами, а не так як у конспекті.

8. Консультація. Для індивідуальної роботи зі здобувачами освіти використовую *пояснення*.

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють **вхідний, поточний, періодичний, підсумковий види контролю**.

Вхідний контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожен тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з навчальної дисципліни можуть оцінюватися за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;

- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен – 2-й семестр 1-го року навчання (денна форма)

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є екзамен – 2-й семестр 1-го року навчання (денна форма)

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача освіти (залікової книжки) та журналу рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Націо нальна шкала (12-бальна)	Націо нальна шкала (4-бальна)	Рівень компетен тності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Презентації.
5. Методичні вказівки до практичних робіт.
6. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
7. Індивідуальні завдання студентів.
8. Матеріали з контролю знань студентів.
9. Стенди та інші наглядне обладнання аудиторії.

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Про страхування: Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msslkid=76cc49d6b5ac11ec81de9b33d00654e1#top>
2. Базилевич В.Д. Страхування: підручн. К.: Знання, 2018. 1019 с.
3. Березіна С. Б. Порівняльна оцінка національної і закордонних систем страхування. Економіка & держава. 2018. № 6. С. 37–43.
4. Говорушко Т.А., Стецюк В.М. Страхування: навч. посіб. Львів: Магнолія, 2018. 323 с.
5. Дема Д. І., Віленчук О. М., Дем'янюк І. В. Страхові послуги: навч. посібник. К.: Алерта 2017. 526 с
6. Плиса В. Й. Страхування: підручн. / 2-ге вид, виправ. і доп. К.: Каравела, 2019. 512 с
7. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
8. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

Додаткова

1. Абдуллаєва А. Особливості страхового захисту в Україні в умовах війни. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України :зб. наук. пр. XI Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 16 черв. 2022 р. Вінниця, 2022. С. 6–

12.

2. Автономний транспорт змінить ландшафт ринку автострахування. Страхова справа. 2019. № 2. С. 26–27.

3. Александрова М. М., Довгальок В. В. Економічний зміст та роль мікрострахування як елемента соціального захисту. Ефективна економіка. 2019. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2019/38.pdf.

7. Богріновцева Л.М. Перспективи розвитку співпраці банків та страхових компаній на фінансовому ринку України. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. К.: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С.35-41.

8. Богріновцева Л.М., Городнича К.В. Перспективи запровадження обов'язкового медичного страхування в Україні. Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України: зб. матеріалів ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 бер. 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 87-88.

9. Шишпанова Н. О., Копайгора О. О. Проблемні тенденції та напрями регулювання страхового ринку України в умовах трансформаційних змін. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 10. С. 76–82.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>

3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com/>

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://nssmc.gov.ua>.

7. Офіційний сайт Федерації страхових посередників України. URL: <http://fspu.com.ua/>

8. Міжнародна асоціація по страхуванню кредитів (International Credit Insurance & Surety Association) . URL: <http://www.icisa.org/icisa/1599>